

Hlavní název: Stratonika a jiné povídky
Druh dokumentu: Monografie
ISBN: null
Autor: Zeyer, Julius
Strana: [243] - 262

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

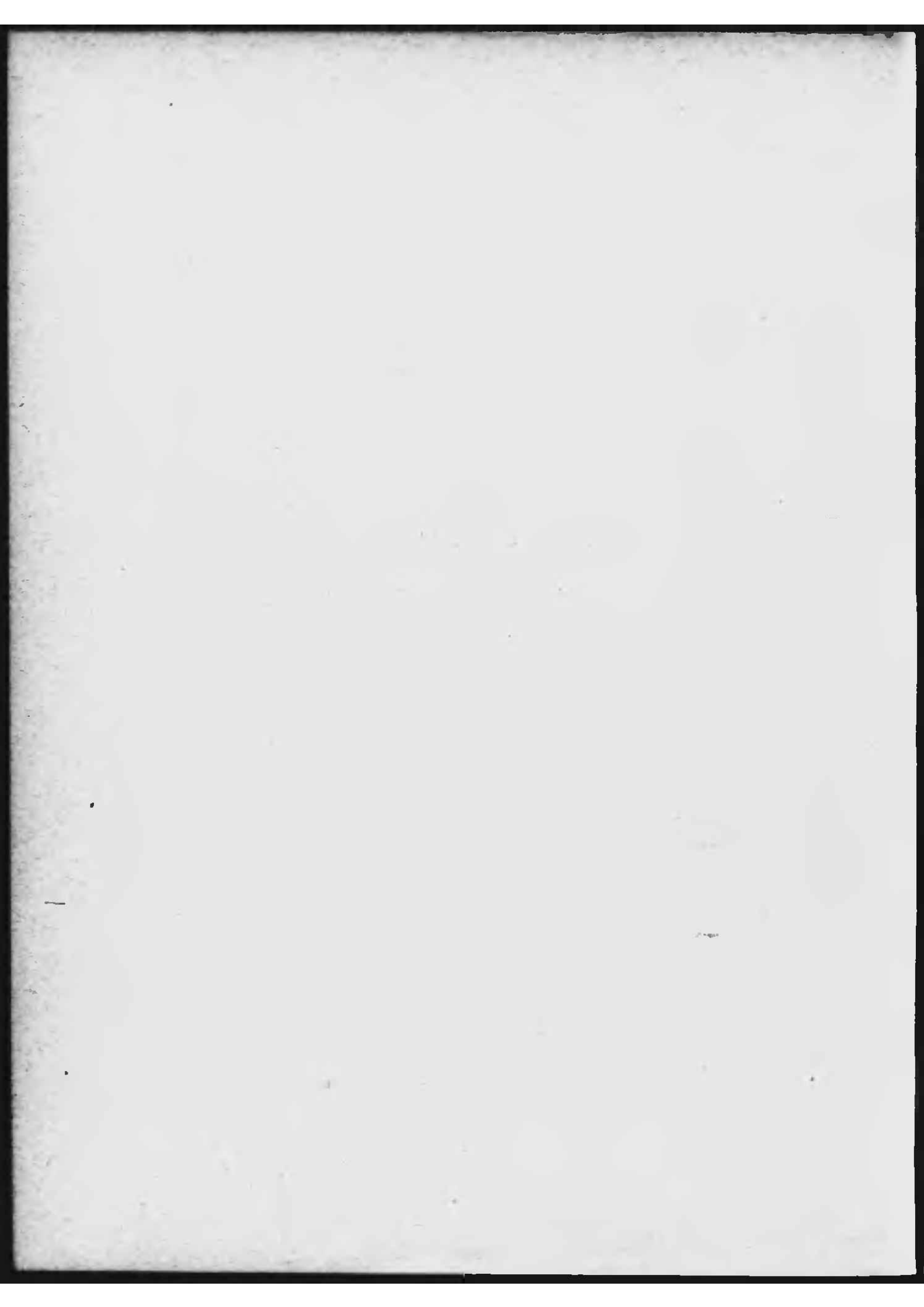
Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

VEČER U J DALIE.

HRSTKA TRADIC, LEGEND A POKÁDEK Z NEJKRAJNĚJŠÍHO VÝCHODU.

(V. V. ZELENÉMU.)

Gracian vešel onoho večera trochu později než obyčejně k ní, již nazýval Idalií. Seděla ve své vzdušné komnatě a hleděla zamyšleně na věkovité kaštany, klonící se k sobě na pusté zahradní terasse bývalého, teď sešlého, větrem a deštěm svraskovatělého, zčernalého paláce. Za stromy hloubala se nějaká propašť, z které vršky divných lomenic nad balustrádu terassy vyčnívaly. Tam dole v té kotlině ležela Praha. Za obrysy věží a kupol třpytilo se něco v bělavé, lehké mlze pod nebem hořícím temným zlatem, kmitalo to tam jako kusy k zemi spadlé mléčné dráhy, byly to velké plochy hladiny vltavské, zjevující se v dáli mezi modravými vrchy. To vše zahlídl Gracian od prahu pokoje velkým, téměř až na podlahu sahajícím otevřeným oknem, u něhož Idalia seděla. Grandiósní ten obraz tvořil pozadí jejímu profilu, ryzému jako kamea, profilu její bledé, luzné dívčí tváře, její vděkuplně k předu nakloněné hlavy,

rýsující se tak určitě a ostře na průhledném zlatě ideálně čistého nebe.

Idalia sebou nehnula a Gracian pozoroval na jejím čele lehký mráček. Věděl proč se kaboní a lichotilo mu, že jeho opozdění bylo patrnou tou příčinou. Usmál se a položil jí, pozdravuje, celý malý snopek bílých chrysanthém na klín, v kterém dlouhé její ruce, zažloutlé poněkud sluncem jako vzácná sloň, tak líně spočívaly. Velký rubín v těžkém starožitném prstenu trpytil se krvavě na jejím prstu, ale zarůžovělý onyx jejích nehtů byl krásnější.

Idalia pohledla trochu méně přísně na krásné květy než na jejich dárce, nevstala však, by je sama umístila ve staré skleněné perské váse, která na otevřeném okně temnoazurně proti světlu plála, nýbrž podávala je pouze staré služce, přinášející samovar, s rozkazem, by je postavila do vody.

Pak podívala se na Graciana a její šedé oči, zdající se v stínu černých, dlouhých řas, úplně temnými, tázaly se zřejmé: „Pane, kde meškal jste dnes tak dlouho?“

„V Žaponsku,“ odpověděl Gracian, odpovídaje hlasně na její slovy nepronešenou otázku, které tak dokonale porozuměl. Pokrčila rameny.

„To znamená,“ řekla, a čelo její se posud nejasnilo, „to znamená, že jste se zahloubal do

nějakého cestopisu, do nějakého popisování Kiota nebo Jedda a že jste takto prostě na mě zapomněl. Spalte svoje knihy, nenávidím je, dělají z lidí pedanty.“

„Pedanti se rodí,“ odvětil Gracian, „a snad netvoří je ani čas ani zvyk? Ostatně jsem nečetl. Měl jsem pouze vidinu“ —

„Nevěřím ve vidiny,“ řekla vzdorně. „Nevěřím v nic, co se jasně a určitě a rozumně vykládati nedá.“

„Tedy jste nikdy nemilovala,“ řekl tiše.

„Zdá se že ne, pochybujete-li o tom vy,“ zvolala a zapálila se lehce. Pohledla na něj s výčitkou. „Neznám tedy lásku?“ dodala tiše a hledíc v jeho zraky, zapomínala na svůj hněv.

Odpověď jeho byla v jeho očích a Idalia sklopila své.

To obapolné mlčení působilo jí jisté rozpaky a řekla proto na zdařbůh: „Jakou měl jste tedy vidinu?“

„Vidina,“ odpověděl, „není vlastně tím pravým slovem. Chtěl jsem říci, že jsem měl hallucinaci.“

„Tím hůř!“ pravila téměř vážně. „Hallucinace jsou chorobou. Měla bych se tázati, jakou jste to měl, vidím že na tu otázku čekáte, ale radím vám raději abyste neměl žádných.“

Pak klonila se poněkud k němu a dodala sladce švitořivým hlasem :

„Můj Graciane, ty ztrácíš se příliš ve mlhách, sníš příliš, cítíš příliš a nemýslíš dosti často a přechasto zase, myslíš-li, neučiníš to dosti jasně a pozitivně! Neusmívej se, vím, že nejsem sama tím co se nazývá rozumnou, ale musím se snažiti býti jí aspoň poněkud za tebe. Už dávno mě to nutí tak s tebou si promluvit. Jsi umělcem a obávám se že uškodíš svému talentu!“

„Ah,“ usmál se Gračian. „Rozumím! Četla jsi nějaký o mně posudek, a ten tě pobouřil! Radš mi tedy, bych byl přece trochu konvencionelnějším k vůli krásným očím těch obmezených pánů, kteří veřejné naše mínění tvoří, a jakýs druh dávno všude překonaného racionalismu, jenž je hrobem všeho umění, pod jiným heslem za novou moudrost vydávají?“

„Dokonce ne, můj drahý“ bránila se Idalia, „chtěla jsem jen říci, že dělej co dělej, vždy zůstaneme přece jen trochu dětmi doby.“

„Než, tedy jsem také já mimoděk synem své doby, o čem ostatně jsem úplně přesvědčen. Ale co je umění do doby? Stojí úplně nad dobou, protože je věčné. A právě jen ten trošek formy, co umění fatálně a nevyhnutelně k té době pojí,

v níž umělec žije, je to jediné v umění pomíjející, to jediné v umění zastárnutí a vyrudnění schopné.“

Idalia chtěla mermocí stanoviště hájit, které nebylo jejím vlastním, a na němž se toho večera trochu dobrodružně ocitla.

„Přece,“ pravila, „nutno bráti jistých ohledů k těm, k nimž mluvíme perem, štětcem, nástroji, hlasem a od nichž v hloubi srdce přece jen žádáme, by nám dali souhlas svůj, třeba bychom se stavěli v té věci úplně lhostejnými.“

„Brava! brava!“ tleskal Gracian jako galerie, „tedy když začínáš zpívat, Idalio, neoddává se duše tvoje geniů Wagnera, Smetany, Glucka nebo Bacha? Rozpočítáš si jak daleko ta tvoje duše azurem letět smí, aby jí mohli tvoji posluchači stíhati? Střežíš se, by křídla její netloukla o hvězdy, proto že by tě potlesk tvých posluchačů snadně minout mohl?“

„Zač mne máš?“ zvolala rozhorleně.

„Zač máš ty mne?“ odpověděl s uraženou pýchou.

„Za tvrdošijníka a svéhlavce,“ odpověděla, „který rozumět mi nechce. Já na tobě chci, bys nebyl tím čím jsi!“

A zarazila se, neb pojednou viděla, že toho

byla opravdu pošetile chtěla. Gracian viděl její rozpaky a smál se.

„Hleď Idalio,“ řekl, „k čemu bychom se hádali my dva, kteří smýšlíme stejně. Ani ty ani já nehoníme se za úspěchem, neboť zízíme po ideálu a ne po potlesku. Vím dobře, co říci chceš. Nechce se každému do letu v modré mlhy a duhová oblaka, do kterých, jak mi vyčítáš, bych prý rád zavlekl ty, již mi naslouchají. Nuž, dobře, ať za mnou neletí, ti kteří nemohou, ti kteří nechtějí, mně se po nich tak málo stýská jako jim po mně. Ať zůstanou tedy prostě před střízlivě obílenou zdi jako slavný cisař Hing-vang!“

„Je tak slavný?“ tázala se Idalia. „Podivno, že jsem posud o něm a o té obílené jeho zdi neslyšela. Mějte, pane, útrpnost s mou nevědomostí, a víte-li sám něco o něm, povězte mi to!“

Podávala mu koflík z průhledného čínského porculánu, z kterého se aroma čaje celým pokojem šířilo.

„Nevím o něm příliš mnoho,“ řekl Gracian, „ale to málo, čeho jsem se dověděl, povím rád. Až vás to bude nudit, zaklepejte třikrát prstenem na okno a přestanu mluvit.“

„Dobrá!“ řekla Idalia a chystala si prsten, jako by už klepat chtěla.

Gracian nedbal, zapálil si cigaretu; měl k tomu dovolení, ač Idalia sama nikdy nekouřila. Dívala se však ráda za spirály modrého dýmu, kroužící se tím světlým, raffinovaně prostě a artisticky vkusně zařízeným pokojem, na jehož bílých stěnách ženská jedna Kranachova podobizna, jedno „Ecce homo“ ze staré lombardské školy a středověká česká madona, na začernalé zlaté půdě, ideálně bledá, v rámci pomalovaném celým kůrem fraangeleskních andělů, visely. Vykládaný spine z minulého století, dubový, massivně soustruhovaný stůl a několik též dubových, vyrudlými tapisseriemi potažených židlí tvořily celý nábytek. Na prosté římse nad odpočívadlem v koutě u velkých temně zelených kachlových kamen, bylo asi pouze pět bibelotů, tak vzácných však jako koberce pokrývající odpočívadlo. Jinak byl pokoj prázdný. Nebylo v něm žádné zrcadlo a v té chvíli mimo bílé chrysanthémy, Gracianem přinešené, žádných květin, co té komnatě jakési vážnosti dodávalo. Okolí její dýchalo toutéž prostou, pravou noblessou jako sama Idaliina bytost. A bylo také cos dojímavého v té ušlechtilé prostotě bytu, neboť ty tři obrazy, těch několik bibelotů a třpytných vzácných šperků, bylo celé bohatství té dívky, pocházející z vymírající, schudlé teď, však někdy bohaté a slavné rodiny.

Gracian dívaje se chvíli kolem sebe, vzpomněl na to vše, a cítil cos jako svírání srdce, Idalia však neměla tušení o tom, co se v něm dělo, a dívajíc se pořádě za kouřem cigarety, který nyní z okna se točil a ve vzduchu nad fantasticky večerními červánky osvětlenou Prahou se rozplýval, zvolala vesele: „Nuž, a ta vaše obílená zeď?“

Gracian vzdychl krátce, zaplašil pochmurnou reflexi a začal vypravovat.

„Vězte tedy, Idalio, že žil kdysi vskutku v Číně císař, který se beze žertu Hing-vang jmenoval, neb tak nějak podobně, ať už tomu věříte či nic. Připustíte-li ale jednou tuto pravdě nepodobnost, pak vám bude, věru, jen hračkou uvěřiti, že tentýž císař měl velký, velikánský palác. A co byste proti tomu mohla namítati, kdybych vám přísahal, že ten palác stál v nesmírné zahradě? Ujišťuji vás, že byla krásná, překrásná ona čínská obora, plna jezer, v nichž bylo množství ostrovů, obývaných polobáječným ptactvem, plna slují, v nichž porculánové a bronzové draky hrůzu šířily, plna květin, jakých nikdy nebylo a stromů, jakých nikdy nebude. Ze stínu pivoňových stromů, neuvěřitelné výše, chrlily netvory z jaspisu a onyxů s očima z tyrkysů a s šupinami z amethystů celé spousty vod do vzduchu, kde se ty mocné proudy

rozprašovaly v nejjemnější dešť hrající ustavičně všemi barvami duh. U mostů z červeného laku a zlata, vedoucích přes jasné potoky, plné pestrých, dobrodružně tvářených ryb, stály vásy z křišťálu podivuhodně skulptované, u jiných přechodů fajansových neb porcelánových třpytily se zase nádoby z kalcedonu agátem žilovaného, ve kterých ohromné kytice z nymfeí, modrých, žlutých a bílých leknínů a lotosů se do slunna tlačily, a pod magnolií, vysokou jako věž, celou pokrytou bílými květy, hořela zrovna ve slunci skupina ptáků všeho druhu z průhledných, různobarevných drahokamů; seděli s roztaženými křídly na květech ze slonové kosti, z jantaru a křišťálu, zdánlivě vykvetlých na lianech a revách, jejichž listí a stvoly a lodyhy byly ze stříbra tak jemně a pružně skuté, že se ve větru houpaly, ohybovaly a dojem skutečných rostlin dělaly, vinouce se podél kmenu magnolie a spouště se a visíce s mohutných jejích větví. V Číně dovedou to vše, jak víte. Dovedou ještě více: připravují si tam svou zvláštní přírodu, a zdá se jim to maličkostí. Máte teď tedy o tom ponětí, jak se v té zahradě všechno třpytilo, jak tam všechno kvetlo a jaké tajila v sobě divy. Co byla však celá ta nádhera platna, když se přece jen i u ní vyskytl jistý nedostatek, totiž onen, jež

vůbec všechny pozemské věci společně mají mimo jedné — ale ta jedna jest právě nadpozemská!“

„A jaký to byl nedostatek?“ tázala se Idalia.

„Zahrada měla konce,“ odvětil.

„Ah! věru? A která jest medle ta jedna pozemská nadpozemská věc, která dle vašeho tvrzení toho nedostatku nemá?“ tázala se skoro zvědavě.

„Láska k vám, Idalio,“ řekl Gracian.

Pozvedla prsten. „Zaklepám na okno,“ hrozila. Pak ale se rozmyslila a řekla: „Což abychom se vrátili do té zahrady?“

„Půjdu s vámi, kam chcete,“ řekl Gracian, „třeba do té zahrady. Měla tedy konce, a k tomu ještě, jak to už u věcí nejkrásnějších bývá, konec nekrásný. Byla to vysoká, obšlená zeď na kraji delikátně zelené louky, poseté květy, posázené stromy. Císař Hing-vang zlobil se na tu zeď a byl by ji rád porazil, — tu byl by však svou oboru otevřel celému světu zrovna dokořán! Toho nebylo přece lze. Co počíti? Jak odpomoci? Císař vzdychal z hluboka. V té nesnázi přispěla mu krásná žena moudrou radou na pomoc. Byla to jeho dcera, ta mu pravila: „Proč nevykouzliti si krásný klam? dej, - pane, na onu zeď vymalovat krajinu. Zeď zůstane zdí a bude na dále zahradu

tvou uzavíráti, ale dej jí omalovati tak, aby pro zraky tvoje zmizela, aby se zdála pokračováním do nekonečna té před ní kvetoucí obory, a bude ti pomůženo.“

„Krásná žena měla pravdu, jak jí mívají krásné ženy vždy, a císař přistoupil s radostí k tomu návrhu.“

„Tenkrát žil v Číně velký umělec, a ať se vám zdá jméno jeho jakékoli, nedovoluji vám, abyste o jeho jsoucnosti pochybovala. Nazýval se Vu-tao-ce.“

„Na jménu nezáleží,“ řekla Idalia shovívavě a blahosklonně.

„To si císař asi také myslil,“ pokračoval Gracian, „byl tak milostivý jako v tomto okamžiku vy, a povolal jej před svou vznešenou tvář. Řekl mu krátce, čeho si přeje, a malíř, odpovídaje ještě kratěji, řekl, že bere úkol na sebe, bude-li mu dána dokonalá volnost, aby si počínal dle svého náhledu a práci svou dle svého pojmání prováděl. Císař chtěl již němým kynutím hlavy své svolení dávat, když se nejhloupější ze všech jeho mandarinů, jakýsi poloplaz, náhodou z bahna zasloužené obskurnosti na světlo vytažený a od té doby nad míru nadutý, takto ozval: „Nejvznešenější můj pane, měj se na pozoru! To slovo „volnost“

jest mi nějak podezřelé. Nebesa vědí, jakou to věc by ti Vu-tao-ce na prožluklou tu stěnu namaloval? Snad něco nevidaného, neslýchaného, posmívajícího se vší pravdě a skutečnosti?“

„Můj věrný mandarin mluví moudře a opatrně,“ řekl císař. „Jest mým zpravodajem ve věcech uměleckých a podnájemníkem čínských divadel. Tím nabyl dle našeho trochu divného zvyku práva plésti se do všeho. Tedy, umělče, mu odpověz.“

„Umím malovati a neumím mluvit,“ řekl suše Vu-tao-ce.

„Přece se snaž nám trochu vyhověti,“ řekl mandarin a hleděl drze a domýšlivě na umělce s domnělé své výše.

„Víš, co to jest pravda v umění?“

„Pravda?“ opakoval umělec a kabonil se na mandarína.

„Pravda? Ano, vím co jest pravda i v umění i jinde. To jest věc prostá, ale přes to zůstává mnohdy skrytou, vždy těm, kteří ji necítí ani v umění ani jinde. Pak ji vždy upírají.“

„Měl's pravdu tenkrát, když řekl jsi, že neumíš mluvit,“ řekl mandarin s úsměvem, který měl býti plný finessy, ale byl pouze idiotním a zlým. „Nerozumím ti zkrátka. Pomohu ti ale.

Dejme tomu, že by's měl malovati ku příkladu ženu. Jak má se malovati?"

„Ženu?“ opakoval malíř, „kolikráte ji už malovali a jak různě. Říká se,“ pokračoval zamýšleně, „že ve staré době jistý umělec namaloval ženu tak krásnou, že muž jeden, vida ji a zoufaje si, že to pouhý obraz, ji probodl v místě, kde jí srdce tlouci mělo. Tu vzkřikl prý obraz hlasem velikým.“

„Oj, oj, oj, oj!“ zvolal moudrý mandarin, a zacpával si uši. „Krásná žena, zoufalost, srdce, výkřik! A to vše přivádíš se slovem „pravda“ v souvislost? Takové přepjatosti! Zdá se, že nečteš mé neomylné encykliky, kterými každoročně zákony pro všechna umění platící stanovím? Obávám se, císařský můj pane, o tu stěnu ve tvé zahradě. Vu-tao-ce přiznal se sice, že neumí rozumně mluvit, a chlubil se za to, že umí malovati. Jest tomu ale v pravdě tak? Ať to dříve dokáže v malém, než se v ten velký úkol zaváže.“ Usmál se tím hnusným šklebem, plazům, nemajícím teplou krev, tak zvláštním. Nenáviděl toho neznámého jemu umělce. Jeho vlastní „nic“ lekalo se všeho, co bylo „něčím“, instinktivně. Malíř toho nedbal a řekl, že se podrobí zkoušce. Mohl sice poukázati na množství už vykonaných prací,

ale věděl, že ten mandarin byl nejvyšším zpravodajem ve věcech uměleckých u císařského dvora a že, díky tomu úřadu, o jeho výkonech tedy nic věděti nemohl. Byly dobré, a tací mandarinové vědí vždy jen o těch prostředních a špatných, následovně přede vším o těch svých. — Druhého dne namaloval Vu-tao-ce co ukázkou své dovednosti na stěnu v mandarinově komnatě mezka. Byl tak věrně dle přírody malován, že se mandarinovi, nejvyššímu zpravodajovi ve věcech uměleckých a podnájemníkovi čínských jevišť, ku podivu podobal, a ne jen že opravdu kopal, ale hykal též hlasitě. Mnozí ovšem tvrdili, že to hykání bylo pouze recitováním mandarinových vlastních dramát, přirozeným autorovým hlasem, však rozepře ona zůstala do dneska nerozhodnuta. Buď však jak buď, císař Hing-vang zasmál se a byl s tou ukázkou dovednosti malířovy úplně spokojen. Vydal úkaz, povolávající Vu-tao-ce ku provádění obrazu na ohromné ploše zahradní zdi. —

Umělec dal si vystavěti lešení a ověsil je záclonami tak, že nikdo za ně viděti nemohl, a teprve když bylo vše ukončeno, celý obraz do posledního rysu dohotoven, směl císař a jeho dvůr se tomu obdivovati, co byl Vu-tao-ce svým štětcem vykouzlit.

Když záclony a závoje spadly a lešení zmizelo, jako když je země pohltí, zazněl výkřik všeobecného obdivu nad netušenou krásou obrazu. Byla to krajina pojmuta bohorovným vnuknutím a provedena bohorovnou silou tvůrčí. Jaká byla v tom všem lahoda! Tam modralo se nebe, průhledné ač temné jako indigo, bílé se po něm táhly mráčky, mohutní po něm pluli ptáci. Na nebesklonu strměly hory, stály lesy, v jejichž stínu se laně pásly, u jasných vod snily háje, jimiž vítr vanul, skláněje jemné tam rostoucí trávy a květy, v jezeře plouly ryby, hleděly perleťovými očima na slunce, a v rýžovém poli pracovali lidé a batolily se děti.

„Toť vše jako skutečné,“ pravil císař s obdivem.

„Jak skutečné?“ řekl umělec nespokojen. „Pane, myslím, že to více než tím, co se zvyku nazývá skutečné. Co nazýváš „věcí“, to není ještě věc o sobě, nýbrž znamená jakés toho, co se tím co vidíš nebo cítíš, jevit chce. Tvá skutečnost je slupka a to pravé, „co“ je jádro v ní. A tím jen se zaměstnává, kdo tvořit chce. Za každou zjevnou věcí, která pouze naznačuje, hloubá se „neznámo“, po kterém dychtíme, bažíme, které nás věčně láká a k sobě vábí a věčně na nás volá: hádej čím jsem! Za tím hlasem jde umělec, když tvoří.

A proto může být velkým umělcem i když ku příkladu namaluje pouze hrušku nebo jablko.“

„Co blábolí?“ šeptal hlasitě mandarin. Všickni kroutili hlavami, jediné císařova dcera, krásnější než slunce a zasnoubena otcem svým nejmocnějším králi světa, zdála se chápati a s malířem souhlasiti, učinila mu dva kroky blíž a hledíc mu nadšeně v zraky svýma zářícíma jako démanty očima, jala jej, zapomínajíc na všechny obřadnosti a formy, beze všeho za jeho dlouhý rukáv ze žlutého brokátu.

„Z úst tvých vychází pro mě světlo,“ řekla krásná kněžna, „a vniká mi v šero duše, tak nevědomé!“

Tváří umělcovou šlehla radost, býti pochopen jí, zdálo se mu blahem.

„Hleď,“ řekl císaři, dívajícímu se udiveně na svou dceř a na umělce, „hleď sem, ó pane, na tu skálu!“

A ukázal na ni na svém obraze. „Hleď,“ pokračoval, „hleď do vnitř její hluboké sluje! Vidíš uvnitř to jitření démantových zor a opalových úsvitů?“

A z obrazu jeho zářilo v pravdě jak to pravil přejasně světlo. Všickni to viděli a mlčeli samým podivem.

Malří ale mluvil takto dále:

„Sluj ta jest beze dna, a v jasu jejím přebývá jasný a vznešený duch. Říš jeho je nade všechno pomýšlení krásná. Chceš tam se mnou vejít? Tam zraky tvé se otevrou, tam prohlédneš neb posud byl jsi slep!“

A Vu-tao-ce dotekl se té malované skály. Otevřela se v ní vrata dokořán. Všichni byli oslněni. Kmitalo to tam jako moře rozpuštěných hvězd a táhlá hudba tam zněla, velká jako hučení hlubokých lesů, mohutných řek a rozkolísbaného moře, jasná jako zvuk stříbrných zvonů, velikosti vysokých hor.

Císař byl omámen.

„Vstup!“ řekl Vu-tao-ce. Kývl císaři a vešel sám a zdál se na prahu sluje ozáren jako měsícem, a tak nadlisky krásná byla v té chvíli jeho tvář a vysoká postava, že císařova dcera, držící jej posud za rukáv ze žlutého brokátu, bez rozmyšlení a s nadšením za ním do sluje vstoupila.

„Vstup!“ řekl ještě jednou umělec císaři. Ale mandarini, ač na chvíli oslněni, byli zase už zmoudřili a reptali hlasitě a nejvyšší zpravodaj ve věcech uměleckých, podnájemník jevišť, řekl krče rameny: „Což to není všechno podvod? Je to

klam, neboť není to v pravdě možné! Vždyť já nic podobného neumím!“

Císař váhal chvíli, ale nabýval rychle svého obyčejného zdravého rozumu a řekl se smíchem: „Pravda! Vždyť zeď může přece jen vždy býti zdí a ničím jiným!“ A dotekl se jí prstem a jeho mandarin trkl do ní zároveň prázdnou svou hlavou.

Tu zvolal Vu-tao-ce na císaře: „Ó bláhový!“ a v tom okamžiku zavřela se za ním vrata sluje a zmizel s dcerou císařovou v démantně jasné říši nadvěčné a nikdy nebyl více na zemi viděn, ani on ani krásná kněžna. Trknutím ale čela toho blbého mandarina, spadla okamžitě celá ta divukrásná malba v prach, bylo jako když světlo shasne, a císař Hing-vang a jeho moudří mandarini stáli přede zdí střízlivě obílenou jako dříve, a věřte mi, Idalio, měli všickni samým podivem ústa přihloupě pootevřená. —

Idalia se zasmála a řekla: „Hledte, Graciane, nezaklepala jsem prstenem o okno, vidíte tedy, že jste mě bavit. Nemám chuti státi ve sboru těch mandarinů a pootvívati přihloupě ústa před obílenou zdí. Máte-li tedy tu moc, nuž veďte mě do zářící sluje, zkrátka vypravujte mi o své hallucinaci.“